

τάς ὁποίας συχνάζουσιν οἱ λέοντες· διὰ δὲ τοὺς πάνθηρας θέλει ἐντίθεσθαι ἐν αὐταῖς ζῶν πρόβατον ἢ ζῶσα αἶξ.

Τὸ βᾶρος ἐκάστης παγίδος εἶναι 1500 χιλιogramμων· τὸ ὀλικὸν μῆκος 5 μέτρων, τὸ δὲ ὕψος 4 μέτρου καὶ 80 ἑκατοστῶν. Καὶ ἐκτεταμένη μὲν καλύπτει ἑκτασίν 4 μέτρων καὶ 60 ἑκατοστῶν· εἴτε δὲ κεκλεισμένη εἴτ' ἀνοικτὴ ἔχει ἐσωτερικὸν κενὸν ἐνὸς μέτρου, ἀρκοῦν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν μέγιστον λέοντα καὶ μὴ ἐπιτρέπον ἐνταύτῳ εἰς τὸ θηρίον ἀνωφελεῖς καὶ ἐπιβλαβεῖς ἀγῶνας. Ἀποσυντίθεται δὲ ἐντελῶς ἡ μηχανὴ καὶ οὕτως εὐκόλως μετακομίζεται καὶ εἰς τὰ ὄρη ἐπὶ καμήλου ἢ ἡμιόνου.

Ἐξάγεται δὲ ἐκεῖθεν τὸ ζῶον, ὡς μεταφέρονται τὰ πτηνὰ ἀπὸ παγίδος ἢ κλωβίου εἰς ἄλλο κλωβίον. Ἐκαστον πλάγιον ἔχει θύραν εἰς ἣν προσαρμύζεται στερεῶς σιδηροῦς κλωβός, οὗτινος ἡ θύρα κλείεται, ἅμα εἰσελθόντος εἰς αὐτὸν τοῦ λέοντος.

Σ.

ΠΙΦ ΠΑΦ,

ἢ

ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΑΝ ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΑΣ.

Διήγησις ἠθικὴ καὶ πολιτικὴ ἀφιερουμένη εἰς τὰς νεάνιδας.

(Συνέχ. Ἴδε Φυλλ. 311.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Γρομερόν συμβεβηκός.

Τὴν ἐπιούσαν ἀνήγγειλεν ἡ ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἡ βασίλισσα τὸ ἑσπέρας αὐτὸ τοῦ γάμου τῆς ἐτρελάθη, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ἐλπίς θεραπείας. Εὐθὺς ὅλοι οἱ αὐλικοὶ εἶπαν ὅτι τῶντι εἶχαν παρατηρήσει τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου συμπτώματα τρέλας, ὅτι ἡ βασίλισσα εἶχε τὸ ἦθος ἀλλόκοτον καὶ ὅτι ὅλοι ἦσαν βέβαιοι περὶ τῆς ἀσθενείας. Ὅλοι ἐσυλλυποῦντο τὸν βασιλέα, ὁ ὁποῖος μὲ βαθυτάτην θλίψιν ἐδέχετο τὰς ἀποδείξεις τῆς ἀγάπης τῶν αὐλικῶν του.

Μετ' ὀλίγον ἦλθε πρὸς αὐτὸν καὶ ἡ κόμισσα Μάρω· ἡ ταλαίπωρος ἦτο περίλυπος καὶ ἐπεθύμει νὰ ἐναγκαλισθῆ τὴν πάσχουσαν ἀνεψιάν της· ἀλλ' ἦτο τόσο γραικ, τόσο ἀδύνατος καὶ τόσο εὐαίσθητος, ὥστε διὰ τὸν φόβον μὴ πάθῃ δὲν ἐζήτησε νὰ τὴν ἰδῆ· ἀπεχώρησε λοιπὸν εἰπούσα, ὅτι ἀνέθετε τὴν πᾶσαν ἐλπίδα της εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ βασιλέως καὶ τὴν ἐμπειρίαν τοῦ ἀρχιατροῦ τῆς αὐλῆς.

Μόλις δὲ ἐξῆλθε καὶ ὁ ἀρχιατρός πλησιάσας τὸν βασιλέα εἶπεν εἰς τὸ αὐτίον του κάτι, τὸ ὁποῖον ἐκίνησε τὸν γέλωτά του· ἀλλ' ἀμέσως ἀνέλαβε τὴν πρώτην σοβαρότητα.

Ὁ ἀρχιατρός Ρωσσοῦ ἦτο μέγας ἰατρός. Γεννηθεὶς εἰς τὴν νῆσον τῆς Ἀστειότητος, ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος διὰ νὰ ζητήσῃ τύχην. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ἐπιτηδειότατος ἄνθρωπος, δὲν ἠργοπόρησε νὰ ἀρπάσῃ αὐτὴν. Πέντε ἔτη εἶχε σπουδάσει τὴν ἰατρικὴν εἰς τὴν περιώνυμον ἀκαδημίαν τοῦ Λινθέρ, καὶ ἐντὸς τῶν πέντε τούτων χρόνων εἰκοσιπέντε φορές ἠλλάξεν ἡ ἰατρικὴ θεωρία. Χάρις λοιπὸν εἰς τὴν στερεὰν αὐτὴν διδασκαλίαν ἀπέκτησεν ἀρχὰς ἀκλονήτους. Ὅθεν δὲν εἶχε ποτὲ ἰδίαν γνώμην, ἀλλὰ πάντοτε ἐτάσσετο μὲ τὴν γνώμην τῶν ἰσχυρῶν. Εἰς τὰς ἀδιαφθόρους λοιπὸν χεῖρας αὐτοῦ ἀνετέθη ἡ θεραπεία τῆς βασιλείσης.

Εἶχον περάσει τρεῖς ἡμέραι ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς φυλακίσεώς της, καὶ ἐλησμονήθη σχεδὸν τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν πόλιν, ὅτε ὁ Νηγιὰ ἐλθὼν ἀναμαλλιάρης εἰς τὸν βασιλέα ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατά του καὶ εἶπε·

— Μεγαλειότατε, ἰδοὺ ἡ κεφαλή μου! ἡ βασίλισσα ἔγεινεν ἄφαντος.

— Τί λέγεις! ἀνέκραξεν ὠχριάσας ὁ βασιλεὺς· ἀδύνατον! ἡ φυλακὴ ἔχει πανταχόθεν σίδερα.

— Βεβαίότατα, Μεγαλειότατε· καὶ τὰ σίδερα, καὶ αἱ κλειδαρίαι, καὶ αἱ θύραι εἶναι εἰς τὴν θέσιν των· ὑπάρχουν ὅμως καὶ μάγισσαι αἱ ὁποῖαι περνοῦν ἀπὸ τοὺς τοίχους, ὅσον χονδροὶ καὶ ἂν εἶναι, χωρὶς νὰ τοὺς χαλάσουν. Πιθανώτατον νὰ ἦναι μάγισσα καὶ ἡ βασίλισσα. Μήπως ἐμάθαμεν ποτὲ ἀπὸ τοῦ ἦλθεν;

Ὁ βασιλεὺς ἔττειλεν ἀμέσως καὶ ἔφερε τὸν ἰατρόν· ἐπειδὴ ὅμως αὐτὸς δὲν ἐπίστευε μαγείας, παρετήρησε τοὺς τοίχους, τὰς κιγκλίδας, ἐξέτασε τὸν δεσμοφύλακκα, ἀλλὰ δὲν ἠμπόρесе νὰ ἐξάξῃ καμμίαν εἶδῃσιν. Ἐστειλαν ἄνθρωπον εἰς ἀναζήτησίν της παντοῦ, διώρισαν κατασκόπους πλησίον τῆς κομῆσεως, ἀλλὰ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἀπηλπίσθησαν. Ὁ δεσμοφύλαξ καθρέθη· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγνώριζε τὸ μυστικὸν τοῦ βασιλέως καὶ ἐφοβοῦντο τὴν ἐκδίκησίν του, τὸν διώρισαν θυρωρὸν τοῦ παλατίου.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἀλιεῖς ἔφεραν εἰς τὴν αὐλὴν τὰ ἐνδύματα τῆς βασιλείσης, τὰ ὁποῖα εἶχε ῥίψει εἰς τὴν ἀκτὴν ἢ θάλασσαν. Ἡ ταλαίπωρος Τρελὴ εἶχε πνιγῆ, κανεὶς πλέον δὲν ἀμφίβαλε βλέπων τὴν λύπην τοῦ βασιλέως καὶ τὰ δάκρυα τῆς κομῆσεως. Ἐν τοσοῦτῳ, συνελθὼν τὸ συμβούλιον τοῦ Κράτους ἀπεφάνθη ὁμοφώνως ὅτι κατὰ νόμον ἡ βασίλισσα ἐπνίγη, ὅτι κατὰ νόμον ὁ βασιλεὺς ἔμεινε χῆρος, καὶ ὅτι διὰ τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ ἔπρεπε νὰ παρακληθῆ ἡ Μεγαλειότης του νὰ ὑπανδρευθῆ τὸ ταχύ-

τερον διὰ τὴν στρεβύτην τὴν δυναστείαν. Τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην ὑπέβαλαν εἰς τὸν βασιλέα διὰ τοῦ ἀρχιατροῦ Ρωσβοῦ, ὅστις ἦτο καὶ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου. Ἀπέτεινε δὲ ὁ Κ. πρόεδρος τοσοῦτω κατανοητικούς λόγους πρὸς τὸν βασιλέα, ὥστε ὅλη μὲν ἡ Αὐλὴ ἐκλαυσεν, ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτὸς ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἱατροῦ.

Περὶ τὸν νὰ εἰπῶμεν πόσον λαμπρὰ ἦτο ἡ κηδεὶα τῆς ἀειποθήτου βασιλίσσης. Εἰς τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος καὶ διὰ ψύλλου πῆδημα τελοῦν πανηγύρεις καὶ δικηλιώσεις καὶ ἑορτάς. Θαυμασίᾳ πρὸ πάντων ὑπῆρξεν ἡ λύπη τῶν γυναικῶν τῆς Αὐλῆς· ὅλοι ἐβλεπαν τὸν Θελακτικόν, ὁ ὅποιος μὲ τὰ μαῦρα ἐφαίνετο ὡραιότερος· ὅλοι ἐκλαίαν μὲ τὸ ἓνα μάτι χάριν τῆς βασιλίσσης καὶ ἐμειδίον μὲ τὸ ἄλλο χάριν τοῦ βασιλέως. Ἄ! ἂν ὑπῆρχε τὸ πάλαι φωτογραφία τί εἰκόνας θὰ μᾶς μετέδιδαν οἱ ἀρχαῖοι χρόνοι! πόσον ἀξιόλογα παραδείγματα διὰ τοὺς ζωγράφους μας! Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι εἶχαν πάθη, ἔρωτα, μίσους, φθόνον, ὀργὴν, ἐνῶ σήμερον ὅλοι εἴμεθα τόσον ἐνάρετοι καὶ τόσον φρόνιμοι! Ὁ πολιτισμὸς εἶναι θρίαμβος τῆς ἠθικῆς καὶ ὀλεθρος τῆς τέχνης.

Μετὰ τὴν ἐκθεσιν τῆς κηδεῖας, ἡ ὁποία κατεῖχεν ἐξ στήλας τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐδημοσιεύετο τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν πένθος· ἡ Αὐλὴ ὑπεχρεοῦτο νὰ εἶναι βαθέως λυπημένη τρεῖς ἐβδομάδας, καὶ νὰ παρηγορηθῇ μικρὸν κατὰ μικρὸν εἰς τὸ διάστημα ἄλλων τριῶν ἐβδομάδων. Καὶ ἐπειδὴ τὸ μικρὸν πένθος συνέπεσε μὲ τὴν ἀποκρέω, ἀπεφασίσθη χάριν τοῦ ἐμπορίου νὰ δοθῇ εἰς τὴν Αὐλὴν μέγας χορὸς προσωπιδοφόρων. Ἀμέσως αἱ ῥάπτριαι ἔπεσαν κατακέφαλα, μεγάλοι καὶ μικροὶ ἐζήτουν προσκλήσεις καὶ ἤρχισαν ῥαδιουργίαι ὡς ἂν ἐπρόκειτο περὶ τῆς τύχης τῆς μοναρχίας.

Κατ' αὐτὸν τὸν ἐπίσημον τρόπον ἐκλαυσαν τὴν ταλαίπωρον Τρελὴν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Χορός.

Τέλος πάντων ἔφθασε καὶ ἡ πολυπόθητος ἡμέρα τοῦ χοροῦ. Ἐπὶ ἐξ ἐβδομάδας ὁ λαὸς τῆς μητροπόλεως κατεῖχεται ἀπὸ πυρετόν· δὲν ἐγίνετο πλέον λόγος διὰ ὑπουργοὺς, γερουσιαστάς, στρατηγούς, νομάρχας, κυρίας τῆς αὐλῆς καὶ ὑπασπιστάς· παντοῦ ἔβλεπε μεταμορφωμένους ἄνδρας καὶ γυναῖκας μὲ ἀλβανικὸν, βλαχικὸν, νησιωτικὸν ἢ ἄλλο ἔνδυμα. Ἡ πολιτικὴ εἰσώπα, ἢ μάλλον τὸ ἔθνος ὀλόκληρον διηρέθη εἰς δύο στρατόπεδα· εἰς συντηρητικούς, καὶ οὔτοι ἦσαν οἱ προσκεκλημένοι εἰς τὸν χορὸν, καὶ εἰς ἀντιπολιτευομένους, οἵτινες ἦσαν οἱ ἀπρόσκλητοι.

Ἐὰν πιστεύσωμεν τὰς ἐπισήμους ἐκθέσεις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, φαίνεται ὅτι ἡ ἑορτὴ ὑπερέβη κατὰ

τὴν μεγαλοπρέπειαν ὅλας τὰς παρελθούσας καὶ μελλούσας ἑορτάς. Ἡ αἴθουσα τοῦ χοροῦ ἐτοποθετήθη μεταξὺ τῶν κήπων, καὶ διὰ μακρῶν καὶ εὐωδιστάτων δένδροστοιχιῶν μόλις φωτιζομένων, ἐφθάναν αἴφνης οἱ ἐρχόμενοι εἰς αἴθουσαν φωτεινοτάτην, περιχρυσον, καταπράσινον καὶ πολυανθῆ. Ἡ μουσικὴ, κεκρυμμένη μεταξὺ φύλλων, ἔτερπε τὰς ἀκοάς, τὰ ἔνδυματά ἦσαν πλουσιώτατα, οἱ ἀδάμαντες ἄφθονοι, αἱ προσωπίδες περίεργοι καὶ ἡ χάρις τῶν προσωπιδοφόρων ἀξιοσημείωτος. Ἐπρεπε νὰ ἔχη τις φιλοσόφου καρδίαν διὰ ν' ἀντισταθῇ εἰς τὴν μέθην τῆς ἡδονῆς.

Καὶ ὅμως ὁ βασιλεὺς δὲν δισκέδαζε! φορῶν μανδύαν καὶ τὸ πρόσωπον ἔχων ὅλως κεκρυμμένον ἀπὸ προσωπίδα, ἀπετείνετο εἰς τὰς κομψοτέρας καὶ τὰς χαριστετέρας χορευτρίκας· ἂν καὶ εἶχε δεῖξει καὶ πνεῦμα καὶ χάριν, παντοῦ ὅμως κῦρεν ἀδιαφορίαν καὶ ψυχρότητα. Μόλις τὸν ἤκουαν, καὶ ἐχασμῶντο ἀποκρινόμενοι καὶ ἔσπευδον νὰ τὸν ἀφήσωσιν! Ὅλων ἡ προθυμία, ὅλων τὰ βλέμματα ἐστρέφοντο πρὸς τινὰ φοροῦντα μαῦρον μανδύαν μὲ κσκίνας κορδέλας, περιφερόμενον μὲ ἀδιαφορίαν, καὶ δεχόμενον ὡς ἄλλος πασῶς θωπείας καὶ μειδιάματα. Ὁ μανδυοφόρος αὐτὸς ἦτον ὁ ἀρχιατρός Ρωσβοῦ, μέγας μὲν τοῦ βασιλέως φίλος, μέγιστος δὲ τῶν ἰδίων αὐτοῦ εὐχαριστήσεων. Τὴν πρωτὰν εἶχεν εἰπεῖ ἐπὶ ὄρω ἐχεμυθίας εἰς δύο κυρίας ὅτι ὁ βασιλεὺς θὰ φορῇ κσκίνας κορδέλας. Αἱ κυρίαί τάχα δὲν ἐφύλαξαν τὸ μυστικόν, ἢ ὁ βασιλεὺς ἠλλαξε γνώμην;

Ἐνῶ ὁ ἱατρός ἔχαιρε διὰ τὸν ἀπροσδόκητον θρίαμβόν του, ὁ βασιλεὺς ἐκάθησεν εἰς τινὰ γωνίαν καὶ, μόνος μεταξὺ τόσου πλήθους καὶ θορύβου, παρεδόθη εἰς σκέψεις, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων τὴν εἰκόνα τῆς Τρελῆς. Καὶ ἐφρόνει μὲν τὴν ἐκδίκησίν του δικαίαν, εἶχεν ὅμως τύψιν συνειδήσεως. Ταλαίπωρε Τρελὴ! Ναὶ μὲν ὑπῆρξεν ἐνοχος, ἀλλὰ τὸν ἠγάπα, τὸν ἐνόει, καὶ τὸν ἤκουε χείρουσα. Ὅποια δικφορὰ μεταξὺ αὐτῆς καὶ ὅλων ἐκείνων τῶν ἀνοήτων, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐνόησαν ἀπὸ τὸ πνεῦμά του ὅτι ἦτον ὁ βασιλεὺς μετημφισμένος!

Σηκωθείς διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ παρετήρησεν εἰς τινὰ γωνίαν προσωπιδοφόρον τινὰ, ἧτις ἐφαίνετο καὶ αὐτὴ παραδεδομένη εἰς σκέψεις. Ἰπὸ τὸν μανδύαν αὐτῆς ἐφόρει ἔνδυμα βοεμίδος, καὶ τὰ σκινδάλιά της περιέκλειαν μικροτάτους πόδας.

Ὁ βασιλεὺς ἐπλησίασε τὴν ἄγνωστον καὶ εἶδε δύο μεγάλους καὶ μαύρους ὀφθαλμούς, τῶν ὁποίων ἡ μελαγχολικὴ ἔκφρασις τὸν ἐμάγευσεν.

— Ἰραξία μου, εἶπεν εἰς αὐτὴν, ἡ θέσις σου δὲν εἶν' ἐδῶ· πρέπει νὰ πλησιάσῃς τὸ περίεργον καὶ ζωηρὸν ἐκεῖνο πλῆθος, τὸ ὁποῖον ζητεῖ τὸν βασιλέα διὰ νὰ ἐλκύσῃ τὸ μειδίαμα καὶ τὴν καρδίαν του. Δὲν ἤξεύ-

ρεις ὅτι ἐκεῖ πρόκειται ἀγὼν περὶ βασιλικοῦ στέμματος;

— Τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν ἔχω καμμίαν ἀξίωσιν, ἀπεκρίθη ἡ προσωπίδοφόρος με φωνὴν γλυκεῖαν καὶ σαβαράν. Τὸ παιγνίδιον αὐτὸ εἶναι τυχερὸν, καὶ θὰ κινδυνεύσω νὰ ἐκλάβω τὸν ὑπηρέτην ἀντὶ τοῦ βασιλέως. Ἐπειδὴ δὲ ἔχω τὴν καρδίαν πολλὰ φιλότιμον, δὲν ἀποφασίζω νὰ τρέξω αὐτὸν τὸν κίνδυνον.

— Ἄλλ' ἐὰν σὲ δείξω τὸν βασιλέα;

— Πί νὰ τὸν εἰπῶ; δὲν θὰ εἶχα πλέον τὸ δικαίωμα νὰ τὸν κατακρίνω χωρὶς νὰ προσβληθῆ, οὔτε νὰ τὸν ἐπαινέσω χωρὶς νὰ κολακευθῆ.

— Τὸν ἔχεις λοιπὸν γραμμένον εἰς κακὸν κατάστιχον;

— Ὅχι ὅλως διόλου εἰς κακόν· ἀλλὰ τί σημαίνει; Μετὰ ταῦτα ἤνοιξε τὸ βιβλίδιον τῆς καὶ παρεδόθη ἐκ νέου εἰς σκέψεις.

Ἡ ἀδικφορία αὐτὴ ἐξέπληξε τὸν θελακτικόν. Αὐτὸς μὲν ὠμίλησε με ζωηρότητα, ἐκείνη δὲ ἀπεκρίθη με ψυχρότητα· παρεκάλεσε, παρεκίνησεν, ἐξήφθη, ἕως οὗ ἀπεράσισεν ἐπὶ τέλους νὰ τὸν ἀκούσῃ, ἔχι πλέον εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἡ ζέστη ἦτον τρομερὰ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ περιεργότατοι, ἀλλ' εἰς τὰς μακρὰς δεινροστοκίχας, ὅπου ὀλίγιστοι ἐζήτουν σιωπὴν καὶ δρόσον.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ νύξ εἶχε προχωρήσει, πολλάκις ἡ βουεμία εἶπεν ὅτι ἤθελε ν' ἀναχωρήσῃ· ἀλλ' ὁ βασιλεὺς ἐλυπεῖτο καὶ τὴν παρεκάλει ν' ἀποβάλῃ τὴν προσωπίδα· ἀλλ' αὐτὴ εἰσώπα.

— Μὲ ἀπελπίζεις, Κυρία, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ὅστις ἠθάνετο ἄκων σέβας καὶ συμπάθειαν πρὸς τὴν ἄγνωστον· διὰ τί σιωπᾷ;

— Διότι σὰς ἐγνώρισα, ἀπεκρίθη ἐκείνη· ἡ φωνὴ σας, ἡ ὁποία καταθέλγει τὴν καρδίαν, ἡ ὀμιλία, ἡ χάρις σας, λέγουν ποῦ εἶσθε· ἀφετέ με, Μεγαλειότατε, νὰ ἀναχωρήσω.

— Ὅχι, κυρία, ἀνέκραξεν ὁ βασιλεὺς, μόνη σὺ μ' ἐμάντευσε, καὶ μόνη μ' ἐνόησε· εἰς σὲ λοιπὸν ἀνήκει καὶ ἡ καρδία καὶ τὸ στέμμα μου. Ἀπόβαλε τὴν προσωπίδα σου, καὶ εὐθὺς ἐπιστρέφω εἰς τὸν χορὸν καὶ παρουσιάζω εἰς τοὺς ἀμαθεῖς ἐκείνους τὴν γυναῖκα εἰς τὴν ὁποίαν εὐτύχησα νὰ ἀρέσω. Μίαν μόνην λέξιν εἶπέ, καὶ ὄλος μου ὁ λαὸς θὰ σὲ προσκυνήσῃ.

— Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη περίλυπος ἡ ἄγνωστος, συγχωρήσατέ με ν' ἀποκρούσω προσφορὰν ἢ ὁποία μὲ τιμᾷ καὶ τὴν ὁποίαν θὰ ἐνθυμοῦμαι πάντοτε εὐχαρίστως. Ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι φιλόδοξος· καὶ ἄλλοτε θὰ ἐθεώρουν μεγίστην τιμὴν τὸ νὰ καθῆσω πλησίον σας εἰς τὸν θρόνον· ἀλλὰ μὴ λησμονεῖτε ὅτι εἶμαι γυναῖκα, καὶ πρωτίστην εὐτυχίαν θεωρῶ τὸ ν' ἀγαπῶμαι. Δὲν θέλω καρδίαν φυλάττουσαν ἔστω καὶ ἐνθύμησιν· ζηλεύω καὶ τὰ παρελθόντα.

— Ποτέ μου δὲν ἠγάπησα καμμίαν, ἀνέκραξεν ὁ βασιλεὺς με ἄκραν ζωηρότητα. Ὁ γάμος μου ὑπῆρξε μυστήριον, τὸ ὁποῖον μόνον εἰς τὴν γυναῖκά μου θὰ φανερώσω. Ἦμπορῶ ὅμως νὰ σὲ βεβαιώσω ὅτι δὲν ἔδωκα ποτὲ τὴν καρδίαν μου· ἀγαπῶ κατὰ πρῶτον.

— Δείξατέ με τὸ χέρι σας καὶ πλησιάσατε εἰς τὸ φῶς· θὰ ἰδῶ ἂν λέγετε τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ βασιλεὺς ἔτεινε τὴν χεῖρα με θάρρος, ἡ δὲ βουεμία τὴν παρετήρησε με περιέργειαν καὶ ἐστέναξεν.

— Ἐχετε δίκαιον, βασιλεῦ, ποτὲ δὲν ἠγαπήσατε· ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ εἰς τὴν ζηλιτυπίαν μου. Πρὸ ἐμοῦ ἄλλη γυναῖκα σὰς ἠγάπησεν. Ὁ θάνατος δὲν διαλύει τοὺς ἱεροὺς αὐτοὺς δεσμούς· ἡ βασίλισσα σὰς ἀγαπᾷ ἀκόμη, εἰς αὐτὴν ἀνήκετε. Νὰ δεχθῶ τὴν καρδίαν τὴν ὁποίαν δὲν ἐξουσιάζετε, εἶναι καὶ βεβήλωσις καὶ ἐγκλημα. Ἰγικίνεστε.

— Κυρία, ἐπανελάθει ὁ βασιλεὺς με φωνὴν τρέμουσαν, δὲν ἠξέυρετε πόσον με κάμνετε νὰ πάσχω. Εἶναι πράγματα τὰ ὁποῖα ἐπεθύμουν νὰ σιωπήσω διὰ παντός· μὴ με βιάζετε νὰ τὰ φανερώσω. Ἡ βασίλισσα ποτὲ δὲν με ἠγάπησε· μόνον φιλοδοξίαν εἶχε.

— Δὲν εἶναι ἀληθινόν, εἶπεν ἡ ἄγνωστος ἀφείσα τὴν βραχίονα τοῦ ἠγαθόνος· ἡ βασίλισσα σὰς ἠγάπα.

— Ὅχι, κυρία, ἐπανελάθει ὁ βασιλεὺς· διέτρεξαν κακοήθεις ῥαδιουργίαι, τῶν ὁποίων καὶ ὁ πατήρ μου καὶ ἐγὼ ἐγίναμεν θύματα.

— Φθάνει, εἶπεν ἡ ἄγνωστος, τῆς ὁποίας αἱ χεῖρες ἔτρεμαν καὶ συνεστέλλοντο τὰ δάκτυλα· σθεναροῦτε τοὺς ἀποθανόντας, καὶ μὴν τοὺς συκοφαντεῖτε.

— Κυρία, ἀνέκραξεν ὁ βασιλεὺς, σὰς τὸ βεβαιώσω, κανεὶς ποτὲ δὲν ἀμφιβάλλει διὰ τὸν λόγον μου· ἡ βασίλισσα δὲν με ἠγάπησε ποτὲ· ἦτον κακὴ γυναῖκα.

— Ἄ! ἀνεφώνησεν ἡ προσωπίδοφόρος.

— Πεισματάρκα, θυμώδης, ζηλότυπος.

— Ἐὰν ἦ ὁν ζηλότυπος θὰ εἶπῃ ὅτι σὰς ἠγάπα, ὑπέλαθεν ἡ βουεμία. Δώσατε ἄλλην ἀπόδειξιν πιθανωτέραν· μὴν κατακρίνετε καρδίαν ἢ ὁποία ἦτον ὀλη ἐδική σας.

— Τόσον ὀλίγον με ἠγάπα, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ὥστε τὴν ἡμέραν αὐτὴν τοῦ γάμου μας, ἐτέλμησε νὰ μὲ εἰπῇ κατὰ πρόσωπον, ὅτι με ὑπανδρεύθη μόνον καὶ μόνον διὰ τὸν θρόνον μου.

— Ὅχι, ὄχι, εἶπεν ἡ ἄγνωστος ἀμασηκώσασα τὰς χεῖρας, δὲνεῖναι ἀληθινόν.

— Σὲ τὸ βεβαιώνω μεθ' ὄρκου, ἀνέκραξεν ὁ βασιλεὺς!

— Ψεύδουσαι! ἀνέκραξε καὶ ἡ ξένη.

Καὶ πῖφ! πῖφ! κατέφερε δύο ῥαπίσματα εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ἔγινεν ἄφαντος.

Ὀργισθεὶς ὁ βασιλεὺς ὠπισθοχώρησε καὶ ἔφερε τὴν δεξιάν εἰς τὸ ξίφος του· ἀλλ' ἀντὶ ξίφους πῦρε κορδέλας. Ἐτρεξεν ἀμέσως κατόπιν τῆς ἀγνώστου,

ἀλλὰ ποῦ νὰ τὴν εὕρη μεταξὺ τοῦ δαιδάλου ἐκείνου τῶν δένδρων καὶ τῶν ἀνθῶν; Ποῦ καὶ ποῦ ἀπὴντα δύο ἢ τρεῖς περιφερομένους ἑσύχως. Ἀσθμαίνων, ἀπληπισμένος καὶ πνέων ὀργὴν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν αἰθουσαν ὑποθέτων ὅτι ἐκεῖ θὰ κατέφυγεν ἡ ξένη· ἀλλὰ πῶς νὰ τὴν ἀνακαλύψῃ;

Τότε τὸν ἤλθεν ἰδέα ὑποσχομένη ἐπιτυχίαν· ἐὰν κωτώρθωι νὰ ἐλθῶσιν ὅλας τὰς προσωπίδας, θὰ ἀνεγνώριζε βεβαίως τὴν βοεμίδα ἀπὸ τὴν ταραχὴν τῆς. Ἀμέσως λοιπὸν ἀνέβη εἰς θρανίον, καὶ μὲ φωνὴν βροντώδη εἶπε·

— Κύριοι καὶ κυρίαι, πλησιάζει ἡ ἡμέρα καὶ ὅλοι ἐκουράσθητε· ἄς ζωογονήσωμεν λοιπὸν τὴν ἑορτὴν διὰ νέου τρόπου· ἄς ἀνοιξώμεν τὰ πρόσωπά μας. Ἰδοὺ πρῶτος, ἐγὼ δίδω τὸ παράδειγμα· ὅστις μ' ἀγαπᾷ ἄς τὸ ἀκολουθήσῃ.

Καὶ ἀποβαλὼν τὴν προσωπίδα καὶ τὸν μανδύαν, ἐφάνη φέρον κομψότατον καὶ πλουσιώτατον βασιλικὸν ἐνδυμα.

Ὅλων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐστράφησαν πρῶτον πρὸς αὐτὸν, καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς τὸν προσωπιδοφόρον τὸν φέροντα κοκκίνας κορδέλας, ὅστις ἀνεχώρει μὲ ταχέα βήματα· ὅλοι ἔνοιξαν τὰ πρόσωπά των· ὅλοι αἱ γυναῖκες ἐπλησίασαν τὸν βασιλέα, καὶ παρετήρησαν ὅτι ἐδείκνυε πολλὴν συμπάθειαν πρὸς τὸ βοεμικὸν ἐνδυμα. Νέαι καὶ γραῖαι, ὅλοι αἱ βοεμίδες ἐδέχθησαν τὰς ὑποκλίσεις του· τὰς παρετήρησε μὲ ἤθος τὸ ὅποιον ἐκίνησε τὴν ζηλοτυπίαν τῶν ἄλλων· μετὰ ταῦτα ἔκαμε νεῦμα καὶ ἤρχισε νὰ παίξῃ ἡ μουσικὴ, ἐπᾶνελήρθη ὁ χορὸς, καὶ αὐτὸς ἐγίνεν ἄφρατος.

Εἰς νὰ ἐμελλε νὰ εὕρη ἐκείνην ἡ ὁποία τὸν ἐρξάπισην, ἔτρεξεν ἐκ νέου εἰς τὸν κήπον. Φαίνεται ὅτι ἐκδικήσεως αἰσθημα συνετάραττε τὴν καρδίαν του· τὸ αἷμά του ἔβραζεν, ἐπεριπάτει ἀσκόπως καὶ ἐστέκετο διαμιάς. Ἐβλεπεν, ἤκουε καὶ κατεσκόπευε. Καὶ τὸ ἐλάχιστον φῶς ἂν ἔβλεπεν ὄρμα ὡς τρελός, ἔκλαιε καὶ ἐγέλα συγχρόνως.

Τρεπόμενος περὶ τινα δενδροστοιχίαν ἀπὴντησε τὸν Νιγιά, ἐρχόμενον μὲ ἤθος ἀγριωπὸν καὶ μὲ χεῖρας τρεμούσας.

— Βασιλεῦ! ἐπιθύρισε, τὸ εἶδετε;

— Ποῖον;

— Τὸ φάντασμα· ἐπέρασε πλησίον μου; εἶμαι χαμένος· αὔριον θ' ἀποθάνω.

— Τί φάντασμα; τί λέγεις, ἀνόητε;

— Φάντασμα· προσωπιδοφόρος μὲ μάτια φλογερά, μ' ἔβαλε καὶ ἐγονάτισα, καὶ πῖφ, πᾶφ, μ' ἔδωκε δύο ραπίσματα.

— Αὐτὴ εἶναι! ἀνέκραξεν ὁ βασιλεὺς, αὐτὴ! Διὰ τί τὴν ἄφησες νὰ εὕγῃ.

— Ἄν ἐβαστοῦσα τίποτε, Μεγαλειότατε· ἐὰν ὁμῶς τὴν ἀπεντήσω μὴν σᾶς μέλει... ζωντανὴν ἢ νεκράν...

— Πρόσεξε καλὰ, ὑπέλαβεν ὁ βασιλεὺς· ἐὰν ποτε ἐπιστρέψῃ, μὴν τὴν τρομάξεις, ἀκολουθήσέ τὴν καὶ μάθε τὴν κατοικίαν τῆς. Ἀλλὰ ποῦ ὑπῆγεν; Ἐὰν μὲ βοηθήσῃ νὰ τὴν εὕρω θὰ σὲ κάμω πλούσιον.

— Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ θυρωρὸς ἀτενίζων τὴν σελήνην, ἐὰν τὸ φάντασμα εἶναι εἰς κανένα μέρος, θὰ εἶν' ἐκεῖ ἐπάνω· τὸ εἶδα ὡς σᾶς βλέπω διαλυόμενον μεταξὺ τοῦ ἀέρος. Ἀλλὰ πρὶν μ' ἀφήσῃ μὲ εἶπε δύο λέξεις διὰ τὴν Μεγαλειότητά σου.

— Λέγε εὐθύς.

— Εἶναι τρομεραὶ, βασιλεῦ, καὶ δὲν τολμῶ.

— Σὲ τὸ διατάττω·

— Μὲ φωνὴν τρομερὰν μὲ εἶπε· «νὰ εἴπῃς εἰς τὸν βασιλέα ὅτι ἂν ὑπανδρευθῇ ἐκ νέου, θ' ἀποθάνῃ. Ἡ ἀγαπητὴ θὰ ἐπιστρέψῃ.»

— Ἰδοὺ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, λάβε τὸ πουγγί μου. Ἀπὸ σήμερον εἶσαι πρῶτός μου ὑπηρέτης. Ἀπαιτῶ ἀφοσίωσιν καὶ ἐχεμυθίαν ἀπὸ σέ· νὰ μὴν εἴπῃς εἰς κανένα τὰ συμβάντα.

— Δεύτερον μυστικὸν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Νιγιά.

Καὶ ἀνεχώρησεν ὡς ἄνθρωπος τὸν ὅποιον οὔτε ὁ φόβος καταβάλλει οὔτε ἡ εὐτυχία θαμβώνει.

Τὴν ἐπιούσαν ἡ ἑφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως περιεῖχε τὴν ἐξῆς εἰδοποίησιν·

« Διεδόθη ὅτι ὁ βασιλεὺς σκοπεύει νὰ ἔλθῃ προσεχῶς εἰς δεύτερον γάμον. Ὁ βασιλεὺς γινώσκει τί ὀφείλει εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ δὲν θέλει ποτὲ ἀποφύγει οὐδεμίαν θυσίαν διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀγαπητῶν ὑπηκόων του. Ὁ λαὸς ὁμῶς τῆς πόλεως τῆς Χαλλάδος εὐαίσθητος ὢν, θέλει σεβασθῇ τὴν πρόσφατον λύπην του. Ὁ βασιλεὺς κατέχεται ἀπὸ τὴν ἐνθύμησιν πολυποθῆτου συζύγου· προσδοκᾷ δὲ ἀπὸ τὸν χρόνον παρηγορίαν. »

Ἡ εἰδοποίησις αὕτη κατετάρραξε καὶ τὴν αὐλὴν καὶ τὴν πόλιν. Αἱ νέαι ἔλεγαν ὅτι ὑπερβολικὴ ἦτο τοῦ βασιλέως ἡ εὐαισθησία· αἱ μητέρες ἀνύψωσαν τοὺς ὤμους καὶ εἶπαν ὅτι ὁ βασιλεὺς εἶχε προλάβῃς ὡς οἱ ἰδιῶται, καὶ εἰς ὅλας τὰς καλὰς οἰκογενεῖας συνέβη σύγχυσις τὸ ἐσπέρας. Ὅλοι αἱ γυναῖκες ἐμάλλωσαν μὲ τοὺς ἄνδρας των καὶ τοὺς εἴβιασαν νὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι εἰς ὅλον τὸ Κράτος ἕνας μόνον σύζυγος ὑπῆρχε, μίαν μόνην καρδίαν ἐπιδεκτικὴν ἀληθινῆς ἀγάπης· ἡ καρδία τοῦ βασιλέως!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Δύο ἰατρικὰ συμβούλια.

Μετὰ τὰ συμβάντα ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἐκυριεύθη ἀπὸ πολλὴν μελαγχολίαν, καὶ διὰ νὰ τὴν διασκεδάσῃ ἐδοκίμασεν ὅλους τοὺς τρόπους ὑπήγεινεν εἰς τὸ κυνήγιον, ἐπροέδρευε τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἐσύχναζεν εἰς τὰ θεάτρα, ἐδέχετο ὅλους τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους μετὰ τὰς συζύγους των, ἀνέγνωσε

μίαν καρηιδόνιον μυθιστορίαν, ἔκχευε δέκα ἐπιθεωρήσεις, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε τίποτε· αἰωνίως τὸν ἐξασάνειεν ἢ ἐνθύμησις τῆς βασιλίδος· τὴν ἔδλεπε καὶ εἰς τὸ ὄνειρόν του, τὴν ὠμίλει, τὴν ἤκουε, καὶ ἤρχετο ἀδικόπως εἰς τὸν νοῦν του, ὅτι ὑπὸ τὴν προσωπίδα ἦτο τὸ πρόσωπον τῆς Τρελῆς.

Ὁ Ρωσσοῦ ἦτον ὁ μόνος εἰς τὸν ὅποιον ἐνεπιστεύετο τὰ βάσανα καὶ τὴν τύψιν τῆς συνειδήσεώς του· ἀλλὰ μύλις ἤκουε τύψιν συνειδήσεως ὁ καλὸς σου ἰατρὸς καὶ ἐξεκαρδίετο ἀπὸ τὸν γέλωτα.

— Ἀποτέλεσμα, ἔλεγε, τῆς ἔξεως, Μεγαλειότατε· κερδήσατε καιρὸν, πολλαπλασιάσατε τὰς ἐντυπώσεις καὶ ὅλα θὰ περάσουν.

Διὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολίαν τοῦ ἡγεμόνος, ἐδείπνει καθ' ἑκάστην μὲ αὐτὸν, καὶ ἐπροσπάθει νὰ τὸν κατορθώσῃ νὰ λησμονήσῃ τὰ παρελθόντα διὰ τῆς μέθης. Διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ὁ ἰατρὸς ἔπινε κατὰ κόρον· ἀλλὰ τὴν ἀκαταδάμαστον κεφαλὴν του, ἴσην πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ Βάκχου καὶ τοῦ Σιληνοῦ, δὲν ἐδάμαζεν οὔτε αὐτὸ τὸ κρασίον. Ἐνῶ ὁ βασιλεὺς ποτὲ μὲν σιωπηλὸς, ποτὲ δὲ ζωηρὸς παρεδίδετο ἀλληλοδιαδόχως εἰς χκράν ἢ εἰς μελαγχολίαν, ὁ ἰατρὸς ἤσυχος καὶ φαιδρὸς διαύθυνε τὸν ἡγεμόνα, καὶ ἀπὸ ἀπλῆν ἀγαθότητα ἀνελάμβανεν ὅλους τοὺς κόπους καὶ ὅλας τὰς μερίμνας τῆς κυβερνήσεως.

Διὰ τριῶν διαταγμάτων εἶχον ἤδη ἀνατεθῆ αὐτῷ ἡ ἀστυνομία, ἡ δικαιοσύνη καὶ τὰ οἰκονομικά, διότι ὁ ἰατρὸς ἐνόει καλῶς τὰ πλεονεκτήματα τῆς συγκεντρώσεως. Ὁ τρόπος καθ' ἃν διεχειρίζετο τοὺς φόρους ἀφῆρει ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν ἀνητυχίαν περὶ τοῦ μέλλοντος. Ἡ μὲν δικαιοσύνη κατέστειλε τὴν φωνὴν τῶν ἀφρόνων, ἡ δὲ ἀστυνομία ἐπέταττε σιωπὴν πρὸς τοὺς ὀμιλοῦντας πολλὰ χαμηλά. Καὶ ὅμως μὲ ὅλην ταύτην τὴν ἐμπειρίαν τῶν πολιτικῶν συνδυασμῶν, ὁ αἰωνίως ἀγνωμονῶν λαὸς δὲν ἐξετίμα τὴν εὐτυχίαν του. Οἱ ἀγαθοὶ κάταιμα τῆς πόλεως Παλλάδος ἀγαποῦν νὰ παραπονῶνται πάντοτε. Ὅλοι εἶχαν διὰ στόματος τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως Παραδόξου, καὶ ὅλοι ἐνθυμοῦντο μὲ πύθον τὸν καλὸν καιρὸν, εἰς τὸν ὅποιον ἐφώναζαν ἀναλόγως ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐλευθερία.

Ὁ ἰατρὸς ἦτον εἰς ἄκρον φιλόδοξος· φαίνεται ὅτι εἶχε γεννηθῆ διὰ νὰ γείνη βεζύρης. Καθ' ἑκάστην πρωΐαν νέον διάταγμα ἐμάνθανεν εἰς τὸν λαὸν ὅτι ὁ βασιλεὺς δὲν εἶχεν ἰσχὺν, καὶ ὅτι τὸ πᾶν ἦτον ὁ ὑπουργός. Μόνος ὁ Θελκτικὸς δὲν ἠσθάνετο τὴν μηδαμινότητά του. Κλεισμένος εἰς τὸ παλάτιόν του καὶ κατατηχόμενος ἀπὸ στενοχωρίαν, μόνον σύντροφον εἶχε τὸν ὑπρέτην Τόντον, τὸν ὅποιον καὶ αὐτὸν εἶχε θυρίσαι πλησίον του ὁ Ρωσσοῦ. Ὁ ὑπρέτης οὗτος, ζωηρὸς πολύλογος, ἀδιάκριτος καὶ πρὸ πάντων καλὸς μουσικὸς, διασκεδάζε τὸν βασιλέα. Εὐχάριστη δὲ καὶ τὸν ὑπουργὸν δι' ἄλλων προτερη-

μάτων, ἦτοι ἀνέφερεν εἰς αὐτὸν, ὡς εἰς εὐεργέτην του, καὶ τὰς μονοσυλλάβους λέξεις τοῦ κυρίου του· ἄλλως τε τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο δύσκολον, διότι ὁ βασιλεὺς ἐσκέπτετο πολλὰ καὶ ὠμίλει ὀλίγα.

Καλὸν βεβαίως πρᾶγμα εἶναι νὰ ἔχῃ τις δύναμιν· ἀλλὰ καλῆτερον ν' αὐξάνῃ τὴν δύναμιν τὴν ὁποίαν ἔχει. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ φιλόδοξος ὑπουργός ὠρέθη καὶ τὰς τιμὰς τῆς βασιλείας· καὶ δὲν συνέλαθε μὲν τὴν ἰδέαν νὰ ἐυθρονίσῃ τὸν Θελκτικόν, διότι οἱ λαοὶ ἔχουν ἀπρηχαιωμένας προλήψεις, ἀλλ' ἐνόμισεν εὐπρεπέστερον νὰ τὸν στείλῃ χάριν θεραπείας εἰς μακρυσμένον τόπον. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἀπόντος αὐτοῦ θὰ ἐκυβέρνηα ὁ Κ. Ρωσσοῦ ὡς ἀντιβασιλεὺς.

Ὁ Θελκτικὸς ἦτο νέος καὶ ἡγάπα τὴν ζωὴν· πλὴν τούτου ἦτο δυνατὸν νὰ μὴν ἐνδώσῃ εἰς τὰς περιπαθεῖς φροντίδας τοῦ ἀγαθοῦ ἰατροῦ; Μίαν τῶν ἡμερῶν συνῆλθαν οἱ τρεῖς διασημότεροι ἰατροὶ τῆς ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ μέγας Ζεβλονῆς, ὁ χονδρὸς Νηγαιστὴ καὶ ὁ μικρὸς Ἀσκάμ, καὶ οἱ τρεῖς ἐνδοξοὶ καὶ μεγαλοφυεῖς, φέροντες ἀνά μίαν ἰδέαν, διότι ποτὲ δὲν εἶχαν περισσοτέρας.

Ἀφοῦ ἐξέτασαν, ἐψηλάφησαν καὶ ἐστιθηκόπησαν τὸν βασιλέα, πρῶτος ὁ Ζεβλονῆς λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν ἐμφαντικῶς·

— Μεγαλειότατε! ἀνάγκη πᾶσα νὰ λάβετε τὰ μέτρα σας καὶ νὰ ζήσετε ἀφροντις. Ἡ ἀσθένειά σας εἶναι ἀναιμία, ἀτονία γενική. Πρέπει νὰ πηγαίνετε εἰς τὰ λουτρά τοῦ Σίντζεγκιν διὰ νὰ ἰατρευθῆτε. Ἀναχωρήσατε ἀμέσως διότι ἄλλως χάνεσθε. Ἴδου ἡ γνώμη μου.

Μετὰ τὸν Ζεβλονῆν ἐλθὼν ὁ Νηγαιστὴ εἶπε·

— Μεγαλειότατε, εἶμαι κατὰ πάντα σύμφωνος μὲ τὴν θαυμασίαν γνώμην τοῦ ἀγαπητοῦ μου συναδέλφου. Πάσχετε διότι εἴσθε ὑπὲρ τὸ θεόν ὑγίης. Ἡ ἀσθένειά σας εἶναι πληθῶρα αἵματος. Πηγαίνετε εἰς τὰ λουτρά τοῦ Σίντζεγκιν διὰ νὰ ἰατρευθῆτε. Ἀναχωρήσατε ἀμέσως διότι ἄλλως χάνεσθε. Ἴδου ἡ γνώμη μου.

— Μεγαλειότατε, εἶπε καὶ ὁ μικρὸς Ἀσκάμ, θυμὰζω τὴν διάγνωσιν τῶν συναδέλφων μου, καὶ κλίνω γόνυ ἐνώπιον τῆς ἐπιστήμης των. Καθὼς καὶ αὐτοὶ αὐτῷ καὶ ἐγὼ φρονῶ ὅτι πάσχετε ἀπὸ νευρικά. Ἀνάγκη λοιπὸν πᾶσα νὰ ὑπάγετε εἰς τὰ λουτρά τοῦ Σίντζεγκιν διὰ νὰ ἰατρευθῆτε. Ἀναχωρήσατε ἀμέσως διότι ἄλλως χάνεσθε. Ἴδου ἡ γνώμη μου.

Καὶ ταῦτα εἰπόντες συνέταξαν ἑκθεσιν τὴν ὁποίαν ὑπέγραψαν καὶ ἐστειλαν εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ ὑπρέτου Τόντου. Μετὰ δὲ ταῦτα σπικωθέντες ἐχαιρέτισαν τὸν βασιλέα, ἐχαιρέτισαν τοὺς ὑπουργούς, καὶ κατέβησαν φιλονεικῶντες ἢ γελῶντες, ἀγνωστον· τὸ κείμενον τῶν Χρονικῶν δὲν εἶναι ἀρκετὰ σαφές, διότι ἔπασεν ἐπάνω μελάνη.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν ἰατρῶν, ὁ Ῥωσοῦ ἀνέγνωσε τὴν ἐκθεσιν, ἐσκέφθη πολλὴν ὄρην καὶ ἠτένευε τὸν βασιλέα. Οὗτος δὲ, ὅστις τὴν ἐσπέραν ἐκείνην εἶχε δειπνήσει ἀρκετὰ καλὰ καὶ βροθήσει καλύτερα, οὐτ' ἐκαλοῦσε τί εἶπαν οἱ ἱατροί.

— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Ῥωσοῦ, κατὰ τὴν ἀπόθυμον γνώμην τῶν ἰατρῶν, ἐὰν θέλετε νὰ ἰατρευθῆτε ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὑπάγετε εἰς τὰ λουτρά τοῦ Σίντζεγκιν καὶ ν' ἀφήσετε τὰς ὑποθέσεις τοῦ Κράτους. Πλὴν τοῦτο δὲν μὲ φαίνεται πολλὰ ἀξιοπρεπές· διότι ἕνας βασιλεὺς πρέπει νὰ θυσιαζέται διὰ τὸν λαὸν τοῦ καί...

— Φθάνει, ὑπέλαθεν ὁ βασιλεὺς· ἀφῆσε τὰ παμπάλκια αὐτὰ ἀξιώματα· ἔλα εἰς τὸ συμπέρασμα. Θέλεις ν' ἀναχωρήσω, φίλε μου· κατακαίσεις ἀπὸ τοιαύτην ἐπιθυμίαν διὰ τὸ καλόν μου, δὲν ἀμφισβῆλλω. Ἐτοίμασε ψήφισμα διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ὀνομάζῃσαι ἀντιβασιλεὺς· θὰ τὸ ὑπογράψω.

— Μεγαλειότατε, τὸ ψήφισμα εἶναι ἔτοιμοι· οἱ καλοὶ ὑπουργοὶ ἔχουν πάντοτε ἔτοιμα εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν των νομοσχέδια δι' ἕως τὰς ὑποθέσεις. Δὲν ἤξεύρει τις τί τυχάνει.

Ὁ Θελακτικὸς ἔλαθε κανδύλιον, ὑπέγραψε τὸ ψήφισμα χωρὶς νὰ τὸ ἀναγνώσῃ καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν μειδιῶντα ὑπουργόν· ἀλλ' αἴφνης λαθῶν αὐτὸ ὀπίσω τὸ ἀνέγνωσε καὶ εἶπε·

— Πῶς; δὲν ἔχεις καὶ ἐκθεσιν δικαιολογητικὴν; Δὲν ἔπρεπε νὰ βεβαιώσῃς τὸν λαὸν διὰ τὴν πρὸς σὲ εὐνοίαν μου! Εἶται πολλὰ μετριόφρων, ἱατρέ. Λύριον θὰ δημοσιευθῇ τὸ ψήφισμα μετ' ἐκθεσιν συνταγμένην ἀπὸ τὸν κύριον καὶ φίλον σου. Ὑγίαινε.

Καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἱατρὸς μετ' βῆμα ἑλαφρὸν, μετ' κεφαλὴν ἀνυψωμένην καὶ μετ' στίλβοντας ὀφθαλμούς. Ἦτο πλέον ὑπερήφανος καὶ πλέον αὐθάδης ἢ ἄλλοτε. Ὁ Θελακτικὸς παρεδόθη ἐκ νέου εἰς τὰς σκέψεις του, καὶ ἐστοχάζετο ὅτι τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς δὲν ἦτον ὁ δυστυχέστερος τῶν ἡγεμόνων, διότι εἶχε τοιοῦτον φίλον.

Αἴφνης εἰσῆλθε, χωρὶς νὰ τὸν ἀναγγεῖλη τις εἰς τὸν βασιλέα, ἕνας κοντὸς καὶ ἀλλήκοτος ἱατρὸς. Ἐφόρει λευκὴν φενάκην μετ' μακρὰς πλεξίδας· εἶχε γένειον κατάλευκον καὶ μακρὸν, ἅμα δὲ καὶ ὀφθαλμοὺς τόσῳ νέους καὶ τόσῳ ζωηροὺς, ὥστε θὰ ἔλεγεν οἱ ὅτι ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἐξήκοντα χρόνους μετὰ τὸ ἐπίλοιπον σῶμα.

— Ποῦ εἶναι αὐτοί; ἔκραξε μετ' φωνὴν ὀξεῖαν κτυπήσας κατὰ γῆς τὸ ραβδίον του. Ποῦ εἶναι αὐτοὶ οἱ ἀμαθεῖς, οἱ σοφολογιώτατοι, οἱ κκοκκαναθρεμμένοι; διὰ τί δὲν μ' ἐπερίμεναν; Ἄ! εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, εἰσθε ἄβρωστος· πολλὰ καλὰ· δείξετέ με τὴν γλῶσσάν σας· γρήγορα καὶ βιάζομαι.

— Ποῖος εἶσαι; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

— Ὁ ἱατρὸς Φιλαλήθης, ὁ μεγαλύτερος τοῦ κόσμου ἱατρὸς· θὰ τὸ ἰδῆτε μετ' ἄλλογον. Ἐρωτήσατε τὸν μαθητὴν μου Ῥωσοῦ, ὁ ὁποῖος μ' ἔφερεν ἀπὸ τὸν τόπον τῶν Ὀνείρων· ἔλα τὰ ἰατρεύω, καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς ἀνυπάρκτους ἀβρωστίας. Δείξετέ με τὴν γλῶσσάν σας· καλὰ· ποῦ εἶναι ἡ ἐκθεσις τῶν ἰατρῶν; πολλὰ καλὰ. Ἀναιμία! asinus! Πληθώρα αἵματος! asine! Νευρικά! asinorum! Νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ λουτρά! asininum! ἤξεύρετε ποῖα εἶναι ἡ ἀσθένειά σας; ἡ λύπη καὶ κάτι τι χειρότερον.

— Αὐτὸ νομίζεις; ἠρώτησεν ἔντρομος ὁ βασιλεὺς.

— Ναί, υἱέ μου, τὸ βλέπω εἰς τὴν γλῶσσάν σας. Ἐγὼ ἔμω; ἀναλαμβάνω νὰ σᾶς ἰατρεύσω. Αὔριον τὸ μεσημέρι τὰ πάντα τελειόουν.

— Αὔριον, ἀνεφώνησεν ὁ βασιλεὺς· ὅλοι μου οἱ θησαυροί...

— Σιωπὴ, υἱέ μου, ὑπέλαθεν ὁ ἱατρὸς. Τί εἶναι αὐτὸ τὸ χρυσοφυλάκιον τοῦ ὑπουργοῦ; Καλὰ. ὑπογράψατε αὐτὰ τὰ τρία ἔγγραφα.

— Εἶναι ἔγγραφα διατάγματα· τί θὰ τὰ κάμῃς;

— Εἶναι αἱ συνταγαί μου. Πάταλος πατάλω ἐκκρούεται· καὶ ὡς λέγομεν ἡμεῖς οἱ σοφοὶ ἱατροὶ *con-traria contrariis curantur*. Ὑπογράψατε. Πολλὰ καλὰ, αὔριον τὸ μεσημέρι θὰ εἴσθε εὐθυμος ὡς καρδρίνα! Πρώτη συνταγή. *Si vis pacem, para pacem*· καταργῶ ἕξ συντάγματα. Δευτέρα συνταγή· ἕνα λεπτόν εἰς τὴν τσέπην τοῦ χωρικοῦ εἶναι προτιμότερον ἀπὸ εἴκοσι λεπτά εἰς τὸ βαλάντιον τοῦ βασιλέως· καταργῶ τὰ δέκατα. Τρίτη συνταγή· ἡ ἐλευθερία εἶναι ὡς ὁ ἥλιος· ὅπως ὁ ἥλιος οὕτω καὶ αὐτὴ εἶναι καὶ διὰ τοὺς πλουσίους καὶ διὰ τοὺς πτωχοὺς. Ἀνοίγω τὰς πολιτικὰς φυλακὰς, καὶ καταστρέφω τὰς φυλακὰς τῶν ὀφειλετῶν. Γελάτε, υἱέ μου; καλὸν σπμείον ὅταν ὁ ἄβρωστος γελά διὰ τὸν ἱατρὸν του.

— Ναί, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, γελῶ ἐνθυμούμενος, τί μοῦτρα θὰ κατεθάσῃ αὔριον ὁ ἱατρὸς Ῥωσοῦ, ὅταν ἀναγνώσῃ τὰ διατάγματα αὐτὰ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς κυβερνήσεως. Φθάνουν ἡ τρέλικις, Κ. ἱατρέ, δός με τὰ ἔγγραφα.

— Τί εἶναι αὐτό; ἀνεφώνησεν ὁ μικρὸς ἱατρὸς ἰδὼν τὸ περὶ ἀντιβασιλείας ψήφισμα. Παρατεῖσθε! Ἐσυλλαγίσθητε τί ἐκάμετε; Πῶς! Τὴν κληρονομίαν τῶν πατέρων σου, τὸν λαὸν τὸν ὁποῖον σ' ἐνεμπιστεύθη ὁ Θεός, τὴν τιμὴν σου, τὸ ὄνομά σου, ὅλ' αὐτὰ τὰ ρίπτεις εἰς τοὺς πόδας ἑνὸς τυχοδιώκτου; Συγχωρεῖς νὰ σ' ἐκθρονίσῃ καὶ νὰ σ' ἐπιβουλευθῇ ἕνας ἄπιστος; Ἀδύνατον· ἐναντιόνομαι εἰς αὐτά.

— Ποῖος εἶναι ὁ ἐλεεινὸς αὐτὸς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸν βασιλέα του;

— Μὴν ἀνψυχεῖς, εἶπεν ὁ ἱατρὸς· εἶμαι κουάκρος καὶ φίλος τῆς εἰρήνης. Ἡ εὐγένεια δὲν συνίσταται εἰς λέξεις· εἶσαι τρελός, βασιλεῦ.

— Ἄ! ἄ! ἀνέκραξεν ὁ βασιλεὺς πλήρης ὀργῆς φύγε ἀμέσως ἢ σὲ πετῶ ἔξω ἀπὸ τοῦ παράθυρον.

— Νὰ φύγω! ἔκραξεν ὁ ἰατρὸς μὲ ὀξυτάτην φωνήν. Δὲν φεύγω ἀν πρῶτον δὲν ἰατρεύσω τὴν τρέλαν καὶ τὴν μωρίαν σου. Τὴν παραίτησίν σου ἰδοὺ τὴν ξεσχίζω καὶ τὴν πατῶ μὲ τὰ ποδάριά μου.

Ὁ βασιλεὺς ἤρπασε τὸν μαινόμενον ἐκείνον καὶ ἐκάλεσε τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ἄλλὰ κανεῖς δὲν ἐφάνη. Ὁ δὲ γέρον, ποτὲ μὲν παρακαλῶν ποτὲ δὲ ἀπειλῶν, ἐζήτηε νὰ διαφύγῃ τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. Μὲ ἓνα λάκτισμα ἐρρίψε τὸν λύχον κατὰ γῆς ἄλλ' ὁ βασιλεὺς χωρὶς νὰ φοβηθῆ εἰς τὸ σκότος τὸν ἐκράτει δυνατὰ.

— Ἄφες με ἐπιθύριζεν ὁ ἄγνωστος σὲ παρακαλῶ ἄφες με. Δὲν ἤξεύρεις τί κάμνεις, ἐπλήγωσες τὸ χέρι μου.

Ἄλλ' εἰς μάτην αἱ παρακλήσεις. Αἰφνης πῖφ, πᾶφ, πῖφ, πᾶφ, ἄπειρα βραπίσματα τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου ἔπεσαν εἰς τὰς παρειὰς τοῦ βασιλέως, ὅστις καταπληχθεὶς ἀφῆκε τὸν τολμητῆράν καὶ ἔτρεξε κατόπιν αὐτοῦ. Ἄλλ' ἂν ἔβαλες εὐρέ. Οὔτε ὑπηρετῆς οὔτε στρατιώτης ἐφαίνετο. Οἱ βασιλεῖς πάντοτε φρουροῦνται κακῶς.

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΝΗΣΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ.

Φίλιππὸς μοι!

Τὰ πρὸ πολλῶν αἰώνων ἀκκοινητὰ νησίδια τὰ καλούμενα Χριστιανὰ, κεῖνται ἐν τῷ Κρητικῷ πελάγει δώδεκα ἀγγλικὰ μίλια πρὸς τὸ νοτιοδυτικὸν τῆς Θήρας, καὶ ἐξήκοντα πρὸς βορρᾶν τῆς Κρήτης, ἤτοι 25° 13', κατὰ μῆκος ἐκ τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ Λονδίνου, καὶ 36° 15'. 20". κατὰ πλάτος. Ἡ μικροτέρα τῶν νήων τούτων εὐρίσκεται πρὸς ἀνατολὰς τῆς μεγαλητέρας, ἀφ' ἧς ἀπέχει ἡμίσεως ὡς ἔγγιστα ἀγγλικῶν μιλίων, ἔχει σχῆμα ὠσειδῆς, περίμετρον ἑνὸς καὶ ἡμίσεως μιλίου, ἀκτὰς καθέτους (a picco) καὶ κρημνώδεις, στερεῖται παντάπασιν ὕδατος καὶ ἀνυψοῦται ἀνίσως 470 πόδας ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ὥστε ἀποτελεῖ ἐπίπεδον ὀμαλὸν μὲν, ἀλλ' ἑλαφρῶς κεκλιμένον ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς. Ἡ δ' ἑτέρα, ἢ καὶ μεγαλητέρα, ἔχει σχῆμα ἀνωμάλου τριγώνου καὶ περιφέρειαν 4 περίπου μιλίων· περιετῆ δὲ ἐπίπεδον ἑλαφρῶς πῶς κεκλιμένον, ἀντιστρόφως τῆς ἄλλης νήσου, ἤτοι ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἢ δὲ κορυφῇ αὐτοῦ ὑπερέχουσα 915 πόδας τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἀποτελεῖ ὄρος κλίον κατὰ τὸ δυτικὸν μέρος καθέτως (a picco) πρὸς τὴν θάλασ-

σαν. Ἡ τοιαύτη τοῦ ἐδάφους κλίσις, ὡς καὶ τὰ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν κλιτὸν μικρὰ χάσματα ἐν εἶδει βαράγγων (barancos), καὶ ἔτι μᾶλλον ἢ γεωλογικὴ φύσις τῶν αὐτῆς στρωμάτων, συγκειμένων κατὰ μὲν τὰ παράλια ἐξ ἠφαιστίων γεννημάτων, δηλονότι ἐκ τραχίτου λίθου ὑπὸ τοῦ πυρὸς μεμορφωμένου, ἐκ κισσῆρεως, ἄσπης (θηραϊκῆς γῆς) κ. λ., κατὰ δὲ τὸ κέντρον ὑπὸ ἀργιλλώδους γῆς καὶ καθαροῦ τραχίτου, ἀποδεικνύει σαφέστατα ὅτι αὕτη εἶναι λείψανον κρατῆρος σχηματισθέντος δι' ἀνυψώσεως, καὶ πιθανῶς τῷ λόγῳ τὸ πάλαι τὰ δύο ταῦτα νησίδια δὲν ἀπετέλουν ἢ μίαν καὶ μόνην, ἴσως μάλιστα τὴν ὑπὸ τοῦ Πλινίου *Ascariar* νῆσον καλουμένην. Οὐδεμίαν δὲ ἀμφιβολίαν ὅτι ἡ νῆσος αὕτη κατοχεῖτο ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς Βυζαντινῆς τοῦλάχιστον ἐποχῆς· καθότι ἀφ' ἧς τὰ νησίδια ταῦτα μετήλθον εἰς τὴν κυριότητά μου καὶ ἤρχισα τὴν κηλιέργειαν τῆς μεγαλητέρας, ἀνεῦρον πλεῖστα ἐρείπια διαφόρων ἐποχῶν. Τὸ 1850 ἔτος εὔρον δύο ἀρχαιοτάτους τάφους, ἐν κεραμοποιεῖον καὶ μικρὸν τινα κυκλωπικὸν πρὸς κανόνα τοῖχον, δύο ὡς ἔγγιστα πήξεων μῆκος καὶ ἡμίσεως ὕψος ἔχοντα· κατὰ δὲ τὸ 1852 ἀνεῦρον τρία ἀλώνια, ἐρείπια μικροῦ τινος κήπου, καὶ δύο δεξαμενάς. Πρὸ τεσσάρων δὲ ἐτῶν ἀνεκάλυψα ἐρείπια ἐκτεταμένου οἰκοδομήματος ἢ μᾶλλον χριστιανικῆς μονῆς, μετὰ δύο ναῶν, ὧν ὁ μεγαλῆτερος ἔχει μῆκος ἑννέα πήξεων καὶ περίπου τεσσάρων πλάτος· μεταξὺ δὲ τῶν ἐρειπίων αὐτοῦ ὑπάρχει μαρμαρίνον ἀνώφλιον φέρον τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν·

ΠΑΡΘΕΝΕΥΙΩΝ ΕΙΣΕΛΘΕ ΤΟΝ ΝΟΥΝ ΕΝΘΑΛΕ

ΝΑΟΣ ΓΑΡ ΕΣΤΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΡΘΕΝΟΥ

Εὐρέθη δὲ καὶ κεράμινον θυμιατὸν ἐφ' οὗ ὑπάρχουσιν ἐγκεχαρπυμένοι διάφοροι πτερωτοὶ τραγέλαφοι, δύο πεντάλφαι, καὶ αἱ λέξεις, ἀφ' ἑνὸς μὲν ΘΩΜΑΣ, ἀφ' ἑτέρου δὲ

ΑΝΑΠΑΥΣΟΝ ΤΟΝ ΔΟΥΤΑΟΝ ΣΟΥ ΚΥΡΙΕ.

Πρὸ μικροῦ δὲ ἀνευρέθη κεράμινος λουτήρ, ἐν κατέθραυσαν σκάπτοντες οἱ ἐργάται· ἔτι δύο ἀρχαῖαι λιχνύαι, καὶ πλῆθος τεθλασμένων κεραμίνων παντὸς εἶδους ἀγγείων, ἐξ ὧν τινὰ εἰσιν ἐντέχνως κεχρωματισμένα. Ἴσως πρίοντος τοῦ χρόνου ἀνευρεθῶσι καὶ ἄλλα, ἢ καὶ ἐπιγραφαὶ βεβαιώσασιν τὸ ἀρχαῖον τοῦ τόπου ὄνομα, ἢ ὅπως δήποτε διασκηφνίζουσαι τὴν πάντη σκοτεινὴν αὐτοῦ ἱστορίαν.

Ἡ γῆ τῶν νήσων τούτων φαίνεται εὐφορωτάτη καὶ παντοίας φυτείας καὶ σπορᾶς ἐπιδεκτικῆ, μάλιστα ἡ ἄσπα αὐτῶν (θηραϊκὴ γῆ) καὶ ὁ σῖτος, ἀποσταλέντα παρ' ἐμοῦ εἰς τὴν ἐκθεσιν τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων, ἠξιώθησαν βραβείου.